

ABENDUA
2023
253 zk.

ARTIKULUAK HAUTATZEA ETA ADMINISTRAZIO-DOKTRINA (AH ETA AD)
ZERGA ADMINISTRAZIOKO ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA

HONAKO HAUEKIN LANKIDETZAN

AH y AD

ARTIKULUAK HAUTATZEA ETA ADMINISTRAZIO-DOKTRINA

AURKIBIDEA

AUTOREAK

ARTIKULUAK

A01

ANTONIO MARTÍNEZ
LAFUENTE

Ondasun Higiezinaren gaineko Zerga. Jurisprudentzia-azterketa. I. zatia

Carta tributaria. Revista de opinión, 104 zk., 2023

A02

RAQUEL ÁLAMO
CERRILLO

Zahartzea eta fiskalitatea PFEZn

Carta tributaria. Revista de opinión, 104 zk., 2023

- A03** DIRECCIÓN DE ESTUDIOS
INSTITUTO DE ESTUDIOS FISCALES
Etheen panela: 2021eko ekitaldia
Documentos de trabajo, 6/2023
- A04** MIGUEL GÓMEZ DE ANTONIO
NOEMÍ VILLAZÁN PELLEJERO
Bizi Gutxieneko Diru-sarreran eta PFEZn soldata-osagarriaren politikak ezartzeko proposamena: analisi enpiriko bat EUROMODEkin
Hacienda Pública Española/Review of Public Economics 245-(2/2023)
- A05** CÉSAR PÉREZ LÓPEZ
MARÍA JESÚS DELGADO RODRÍGUEZ
SONIA DE LUCAS SANTOS
Iruzur fiskalari eragiten dioten faktoreak datu-meatzaritzako teknikekin modelizatzea: Espainiako Errenta Zergari aplikatzea
Hacienda Pública Española/Review of Public Economics 246-(3/2023)
- A06** RAYMOND TORRES
FERNANDO P. GÓMEZ
Aurreikuspen ekonomiko eta fiskalak Espainiarentzat
Cuadernos de Información económica, 297 zk., 2023
- A07** SANTIAGO LAGO PEÑAS
Arau fiskalen erreforma eta Espainiako aurrekontuen koiuntura
Cuadernos de Información económica, 297 zk., 2023
- A08** ANDREU MISSÉ
Zerga-paradisuetarako hesia estutzea
El Ciervo: revista mensual de pensamiento y cultura, 802 zk., 2023
- A09** SILVIA VELARDE ARAMAYO
Mugaz gaindiko zerga-arbitrajea
Nahitaezko estandarra OCDE-G20 Esparru Inklusiboaren bi zutabeen konponbidean
La Ley. Mediación y arbitraje, 17 zk., 2023
- A10** G. TARÍN JUSTE
Paradisu fiskalen bilakaera eta zerga-sisteman duten eragina
El notario del siglo XXI: revista del Colegio Notarial de Madrid, 112 zk., 2023
- A11** JAVIER GÓMEZ TABOADA
Zergadunak, Sisifo bezala: saririk eta lasaitasunik gabe
El notario del siglo XXI: revista del Colegio Notarial de Madrid, 112 zk., 2023
- A12** JORGE DE JUAN CASADEVALL
Bankuko «zerga» berria eta haren ondare-prestazio publiko ez-tributario gisa duen konfigurazio zalantzarria
Crónica Tributaria. Nueva Época. 189 zk. (4/2023)

A13 JUAN BENITO GALLEGO LÓPEZ
Tokens ez-suntsikorren (NFT) tributazio artistikoak Balio Erantsiaren gaineko Zergan: kontu irekiak
Crónica Tributaria. Nueva Época. 189 zk. (4/2023)

A14 ESTEBAN QUINTANA FERRER
Etxebizitza eta ingurumena: hobariak tokiko zergen kuotan
Crónica Tributaria. Nueva Época. 189 zk. (4/2023)

A15 TOMÁS LOMO CASANUEVA
Administrazio elektronikoa. Administrazioarekin harreman elektronikoak izateko eskubidea eta betebeharra
La administración práctica: enciclopedia de administración municipal, 11 zk., 2023

A16 FORUM FISCAL
Fortuna Handien Elkartasunaren Aldi Baterako Zerga berria
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A17 IÑAKI ALONSO ARCE
Europar Batasuneko Zuzenbidearen eragina zuzeneko zergapetzean
Testuingurua eta egungo perspektibak
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A18 NEREA BARAÑANO GALLARDO
Sozietateen gaineko zergan talde fiskalak egiaztatzeko eskumen- eta prozedura-alderdiak
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A19 JAVIER ARMENTIA BASTERRA
Berrerabili ezin diren plastikozko ontzien gaineko zerga berezia (eta III)
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A20 OLAIA AREJITA URUBURU
Atzerrian egindako lanen PFEZ salbuespena (I)
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A21 ISAAC MERINO JARA
Egoitza eta zerga-egoitza
Pertsona fisikoak
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A22 RAQUEL PÉREZ ARANA
Impuesto sobre sociedades. Deducción del fondo de comercio financiero. Fusión sociedad foral- territorio común. Motivos económicos válidos. Fondo de comercio de fusión
Forum fiscal, 301 zk., 2023

A23 ALEJANDRO MENÉNDEZ MORENO
Zer egin Oinordetzen gaineko Zergarekin?
Quincena fiscal, 22 zk., 2023

A24

JUAN LÓPEZ
MARTÍNEZ

Plataforma-operadoreen lankidetzeta-betebeharrak. Beste urrats bat zerga-kudeaketaren pribatizazioan, zerga-informazioko betebeharrak mugatzen dena

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

A25

JAVIER ARMENTIA
BASTERRA

Fortuna handien elkartasunaren aldi baterako zergaren foru-arauaren proiektuari buruzko iruzkina

Forum fiscal, 302 zk., 2023

A26

OLAIA AREJITA
URUBURU

Atzerrian egindako lanen PFEZ salbuespena (eta II)

Forum fiscal, 302 zk., 2023

A27

IÑAKI ALONSO
ARCE

Ekonomia digitalaren fiskalitatearen nazioarteko artikulazioan azken aurrerapenak

Forum fiscal, 302 zk., 2023

A28

MARÍA JOSÉ LARIO
PARRA

Zerga-intereseko beste informazio bat

Gaceta fiscal, 446 zk., 2023

AUTOREAK

DOKTRINA ADMINISTRATIBOA — ARTIKULUAK

D01

ALBERTO MARZAL
CERVANTES
DOMINGO CARBAJO
VASCO

Berमतुतako aktibo fiskalekin bueltaka. Auzitegi Ekonomiko Administrazioaren 2023ko otsailaren 23ko Ebazpena: amaitu gabeko obra bat

Carta tributaria. Revista de opinión, 104 zk., 2023

D02

GORKA ECHEVARRÍA
ZUBELDIA

Erregai txartelak: BEZaren batzordeak amaiera eman dio Caso Vega Internationalek eragindako ziurgabetasunari

Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren epaia, 2019ko maiatzaren 15ekoa (C-235/18) (Nazioarteko Ibarra gaia)

Carta tributaria. Revista de opinión, 104 zk., 2023

D03

DIEGO FIERRO
RODRÍGUEZ

Ogasunaren nortasun juridiko bakarra eta administrazio barruko elkarrizketa

Diario La Ley, 10398 zk., 2023

D04

MARCOS IGLESIAS
CARIDAD

Berriro ere zerga-izaerako administrazio-egintzaren betearazpena eteteari buruz

Crónica Tributaria. Nueva Época. 189 zk. (4/2023)

D05

JOSÉ MIGUEL MARTÍN
RODRÍGUEZ

Espainiako ordenamenduan eskudiruzko ordainketak mugatzea Europar Batasuneko Zuzenbidearen aurkakoa izan al daiteke?

Crónica Tributaria. Nueva Época. 189 zk. (4/2023)

D06

JOAN PERE LÓPEZ
PULIDO

Ogasun publikoa. Herri-administrazioen arteko banku-kontuen enbargaezintasuna. Autotutoretza betearazlearen ahalaren mugak

La administración práctica: enciclopedia de administración municipal, 11 zk., 2023

D07

DAVID CABEZUELO
VALENCIA

Ondasun Higiezinaren Katastroko Balorazioaren atzeraeragina

La administración práctica: enciclopedia de administración municipal, 11 zk., 2023

D08

JOSÉ DANIEL
SÁNCHEZ MANZANO

PFEZren egoitzako obra berriko aitortzen kasu jakin batzuetan eskuratze-balioa zehaztea. Administrazio-doktrinaren eta jurisprudenziaren planteamenduak

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

D09

CARLOS ROMERO
PLAZA

Erantzukizun solidarioko preskripzioaren «dies a quo» a

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

D10

FÉLIX GARCÍA DE
PABLOS

BEZaren bilketa inportazioan

Auzitegi Gorenaren 2023ko uztailaren 13ko epaiari buruzko iruzkina

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

D11

IDOIA ZAPIRAIN
TORRECILLA

«Lehen prestazio» kontzeptua, gizarte-aurreikuspeneko sistemetatik jasotako prestazioak edo zenbatekoak PFEZren zerga-oinarrian % 60an integratzeko

Forum fiscal, 302 zk., 2023

KOIUNTURA DI-DA BATEAN (2023KO ABENDUA)

EKONOMIA ETA PLANGINTZA ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA
EUSKO JAURLARITZA
<https://www.euskadi.eus/koiuntura-di-da-batean/web01-a2ogaeko/eu/>

EKONOMIAREN TERMOMETROA (2023KO AZAROA)

EKONOMIA ETA PLANGINTZA ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA
EUSKO JAURLARITZA
<https://www.euskadi.eus/ekonomiaren-termometroa/web01-a2ogaeko/eu/>

EKONOMIAZ—REVISTA VASCA DE ECONOMÍA (104. ZK. II/2023 — GIZARTE-ERRONKA HANDIEI AURRE EGITEKO ESKUALDE-ESTRATEGIEN BELAUNALDI BERRIA)

DIRECCIÓN DE ECONOMÍA Y PLANIFICACIÓN
DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA Y HACIENDA
GOBIERNO VASCO
https://www.euskadi.eus/web01-a2reveko/eu/k86aEkonomiazWar/ekonomiaz/inicio?locale=eu_EU##

ASTEKONOMÍA (AZAROAREN 27TIK ABENDUAREN 1RA BITARTEKO ASTEA)

EKONOMIA ETA PLANGINTZA ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA
EUSKO JAURLARITZA
https://www.euskadi.eus/web01-a2ogaeko/eu/contenidos/informacion/astekonomia_web/eu_clic/index.shtml

ASTEKONOMÍA (AZAROAREN 11TIK AZAROAREN 15RA BITARTEKO ASTEA)

EKONOMIA ETA PLANGINTZA ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA
EUSKO JAURLARITZA
https://www.euskadi.eus/web01-a2ogaeko/eu/contenidos/informacion/astekonomia_web/eu_clic/index.shtml

ASTEKONOMÍA (AZAROAREN 18TIK AZAROAREN 22RA BITARTEKO ASTEA)

EKONOMIA ETA PLANGINTZA ZUZENDARITZA
EKONOMIA ETA OGASUN SAILA
EUSKO JAURLARITZA
https://www.euskadi.eus/web01-a2ogaeko/eu/contenidos/informacion/astekonomia_web/eu_clic/index.shtml

Artikuluak

Antonio Martínez Lafuente
Madrilgo Unibertsitate Konplutentsea

LABURPENA

Bi artikulutan zehar, hau azaroko aldizkarian (I. zatia) eta abenduko hurrengo aldizkarian (II. zatia) argitaratuko dugun bigarren artikuluan, «Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren» azterketa jurisprudenziala azaltzen da. Zerga hori Espainiako higiezinaren jabe guztiek ordaintzen dute, auzotar gehienek.

I. zati honetan aztertzen den lehenengo gaia «Higiezinaren Katastroarekin» eta «Jabetza Erregistroarekin» duen harremana da, eta komenigarria da koordinatzea eta beharrezkoa izatea, lursailak, finkak edo orubeak baitira.

Aزتerten den bigarren gaia «Ezaugarri Bereziko Ondasun Higiezinak» edo zergak modu bateratuan edo bateratuan ordaintzen dituzten ondasun edo instalazioen multzoa da; auzitegiek hainbat kasuri emandako erantzuna aztertzen da, hala nola birgasifikatzaileei eta parke eoliko eta orubeei, eta, gainera, «makineriaren» problematika aztertzen da.

Hirugarren gaia «subjektu pasiboari» buruzkoa da, «administrazio-emakidetan» gertatzen dena bereziki aipatuta.

Azterlanaren I. zati honetan aztertuko dugun azken gaia «katastro-balioari», balio hori zehazteari eta jakinarazteari buruzkoa da, «Balioen Ponentzia», haren esanahia eta aurkaratzea bereziki aipatuz.

Raquel Álamo Cerrillo
Gaztela-Mantxako Unibertsitatea

LABURPENA

Espainiako biztanleriaren zahartzea errealitate ukaezina da, 65 urtetik gorako biztanleria ez-aktiboak gero eta pisu handiagoa du Espainiako biztanleriaren piramidean.

Biztanle-talde horrek erosteko ahalmena galdu du, erretiroaren ondorioz, eta adinarekin eta egoera sozioekonomikoarekin bat datozen ondasun eta zerbitzu publikoak eskatu ditu. Osasuna oso garrantzitsua da. Horrela, aurrekontuen zati handi bat pentsioetara eta gastu sozialetara bideratuta dago, soziosanitarioak barne.

Hala ere, 65 urtetik gorakoentzat zerga-onura zehatzak ezartzea oraindik ere gainditu gabeko erronka da.

AZTERLANEN ZUZENDARITZA

Azterlan Fiskalen Institutua

LABURPENA

1. SARRERA
2. LAGINAREN METODOLOGIA ETA DISEINUA
3. ETXEEN AZTERKETA TIPOLOGIAREN ARABERA
4. DIRU ETA ZERGA MAKROMAGNITUDE NAGUSIEN AZTERKETA
5. ERRENTAREN MAKROMAGNITUDE NAGUSIEN AZTERKETA
6. EGOTZITAKO ERRENTAREN MAKROMAGNITUDE NAGUSIEN AZTERKETA
7. ONDAREAREN MAKROMAGNITUDE NAGUSIEN AZTERKETA

ERANSKINAK

VIII. PFEZ ALDAGAIK

VIII. ERRENTAREN ALDAGAIK

VIII. EGOTZITAKO ERRENTAREN ALDAGAIK

IIIIV. ONDAREAREN ALDAGAIK

BIBLIOGRAFIA

EDUKIA

1. SARRERA

Estatistikako Institutu Nazionala, Zerga Administrazioeko Estatu Agentzia eta Azterlan Fiskalek Etxeen Panela jartzen dute jendearen eskura.

Produktu berri honen helburua 80ko hamarkadaz geroztik Zerga Azterketen Institutuak Zerga Administrazioeko Estatu Agentziarekin lankidetzan argitaratzen zuen PFEZaren aitortzaileen panelari jarraipena ematea da. Orain aurkeztzen den panelak hainbat berrikuntza dakartza; horien artean, batez ere, biztanleria-eremua zabaltzea (aitortzaileen lagin izatetik etxekoen unitate guztien lagin izatera igaro baita) eta informazioa PFEZaren aitortzenetik haratago hedatzea (informazio-ereduetatik eta ondareari buruzko informaziotik datorren informazio xehatua gehitu da).

Familien panelak aukera ematen du etxekoen unitateen lagin adierazgarri bat edukitzeko, errentari eta ondareari buruzko informazio guztiarekin, eta horren jarraipena egiten da denboran zehar. Panelak Estatistikako Institutu Nazionalaren (biztanleria eta etxeak, bakoitzaren ezaugarriekin) eta Zerga Administrazioeko Estatu Agentziaren (errenta, ondare eta zergen aldagaiak, horietatik eratorritako beste informazio batez gain) informazioa konbinatzen du, nahiz eta proiektua irekita dagoen beste erakunde batzuek ere informazio horrekin bat egin dezaten.

Edizio honetan 2021eko ekitaldia argitaratzen da.

Ikertzaileen eskura jartzen dira 5 produktu, etheen panel osoa eta hortik eratorritako lau produktu. Hona hemen produktuen ezaugarriak:

Etxeen panel osoa

Familien panel osoa, errentari eta ondareari buruzko informazioarekin eta oso adierazgarritasun handiarekin. Informazioa honela estratifikatzen da:

- Hamazazpi autonomia-erkidego
- Hamar etxekoen unitate mota
- Bederatzi errenta-tarte

..//..

MIGUEL GÓMEZ DE ANTONIO
Madrilgo Unibertsitate Konplutentsea

NOEMÍ VILLAZÁN PELLEJERO
Azterlan Fiskalen Institutua

LABURPENA

Lan honetan, mikrosimulazio-tekniken bidez, soldata-osagarriaren bi politika osagarriren (making work pay) sarrera ebaluatzen da. Lehenengoa Bizitzeko Gutxieneko Diru-sarreraren (GGG) enplegurako hobari gisa diseinatzen da, eta pobrezia larriarri dauden etxekoek unitateei zuzenduta dago.

Bigarrenak estaldura zabalagoa du, eta PFEZn kreditu fiskal itzulgarri bat sartzean datza, soldata-errenta baxuak dituzten pertsonen unitateei zuzendua. EUROMOD mikrosimulazio-tresna gisa erabiliz, politika horiek pobrezian, errentaren banaketan eta pobrezia larriarri dauden etxekoek unitateek lan-merkatuan duten parte-hartzean dituzten ondorioak aztertzen dira. Emaitzek agerian uzten dute soldata-osagarriaren politikak sartzeko ondorio positiboak dituela pobrezia murrizketan, nabarmen hobetzen baitira lan-merkatuan parte hartzen duten etxekoek unitateen errenta-mailak, batez ere adingabeak dituzten etxekoek unitateetan. Marjina estentsiboan, murriztu egiten dute lan-merkatuan parte hartzeko pizgarriak eza, langabezia-egoeretatik babesteko maila egokiei eutsiz, eta, marjina intentsiboan, arindu egiten dute zertxobait pobrezia larriarri egoeran dauden etxekoek unitateek lan-merkatuan parte hartzeko errenta- eta aberastasun-irizpideei lotutako prestazioen pizgarriak eza.

EDUKIA

1. Sarrera

Azken hamarkadetan, pobrezia eta desberdintasunen aurkako borroka eztabaida politikoaren erdigunean dago. Gutxieneko errentak bermatzeko politikak kolektibo behartsuenen gizarteratzea errazten duen oinarritzko neurri gisa erabiltzen dira. Baldintzapeko diru-transferentzien programak zituzten herrialdeen kopurua hogeita zazpitik berrogeita hamabira igo zen 2008an 2013an (World Bank, 2014). Evidentzia empirikoak erakusten du programa horiek eraginkorrak direla pobrezia eta desberdintasuna murrizteko epe laburrean, eta, aldi berean, gora egiten dutela haurren eskola-matrikulazioak eta osasun-instalazioetarako sarbideak (Millán et al., 2020; Aguilar et al., 2019; Fiszbein eta Schady, 2009; Bouillon eta Tejerina, 2007; Lagarde et al., 2007). Hala ere, kezka handiak daude prestazioen diseinuari eta epe luzerako ondorioei dagokienez. Gizarte-babeseko sistemei egin ohi zaien kritika bat da lan-merkatuan parte hartzeko pizgarriak ken ditzaketela, batez ere soldata txikiak direnean, pobrezia larriarri tranpa deritzona eraginez. Prestazioaren gehieneko zenbatekoa zerga eta prestazioen sistemaren baterako diseinuaren ondorioz lortutako soldata-sarrerarekiko zuzenki proportzionalki murrizteak diru-sarrerak bermatzeko prestazioak jasotzen dituzten pertsonen lan-partaidetzarako dakarren pizgarriak eza da (Zalakain, 2021). Hala ere, literatura akademikoak ez du programa horien ondorio esanguratsurik antzematen enpleguan, ez herrialde garatuetan, ez garapen-bidean dauden herrialdeetan (Millán et al., 2019; Banerjee et al., 2016).

Lanbide Arteko Gutxieneko Soldataren (LGS) igoerak (2019 eta 2020 ekitaldietan sartua) eta 2022ko lan-erreformak lan-prekarietatea hobetu dute; hala ere, soldata-mailak oraindik ere mugatu egiten dute enpleguak kalteberatasun-egoeran dauden biztanleak gizarteratzeko duen eginkizuna, eta horrek mundu anglosaxoian ezagutzen den kontzeptua sorrarazten du, working poors (langile pobreak) izenarekin. Pobrezia larriarri tranpa saihesteko, pobrezia larriarri aurka borrokatzeko tresna nagusien diseinua berrikusi behar da, eta gizarteratzea hobetuko duten politika publikoak txertatu behar dira, gizabanakoek lan-merkatuan parte hartzeko pizgarriak kendu gabe, hori baita gizarte-bazterketa saihesteko mekanismo nagusia. Europako erakundeek adostutako jarduera-ildoek gomendatzen dute, alde batetik, baliabide nahikorik ez duen pertsona ororentzat gutxieneko errenta egokiak bermatzeko dituzten sistemak ezartzea, lan-merkatuan integratzeko pizgarriekin konbinatuta, eta, bestetik, lan-merkatuan parte hartzea sustatuko duten pizgarri fiskalak eta monetarioak sartzeko. Gizarte-prestazioen diseinuari dagokionez, azken hamarkadetan interes handia pizten ari den alderdi bat soldata-osagarri politikak (making work pay) sartzeko da, lan-merkatuan parte hartzea erakargarriagoa egiten duten diru-pizgarri gisa diseinatuak. Nazioarteko esperientziak abiapuntu egokia izan daitezke prestazio horren diseinu optimo definitzeko eta sistema fiskalaren edo prestazio-sistemaren bidez gauzatu behar den zehazteko. Lehenengo aukera da prestazioen sisteman soldata-osagarri politikak diseinatzea, batez ere gutxieneko errentak bermatzeko politikak erabiliz.

..//..

CÉSAR PÉREZ LÓPEZ

Zerga Ikasketen Institutua eta Rey Juan Carlos Unibertsitatea

MARÍA JESÚS DELGADO RODRÍGUEZ

Rey Juan Carlos Unibertsitatea

SONIA DE LUCAS SANTOS

Madrilgo Unibertsitate Autonomoa

LABURPENA

Lan honek Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren (PFEZ) zergadunen portaera datu-meatzaritzako teknikekin modelizatze eta aurreikusteko proposamen bat aurkezten du. Erabakitze zuhaitzak eta azterketa diskriminatzailea konbinatzen dira zergadun bakoitzaren iruzurrerako joera kuantifikatzeko, iruzurrean eragin handiena duten zergaren osagaiak erabiliz. Ereduak, aurreikuspenetan, % 89tik gorako batez besteko eraginkortasuna lortzen du, eta aitortzaileak iruzurrerako joeraren arabera segmentatzeko aukera ematen du. Proposamena Zerga Agentziak egiten duen auditoretza- eta kontrol-prozesuan erabil daiteke.

EDUKIA

1. Sarrera

Gaur egun, herrialdeek aurre egin behar dioten erroka handietako bat iruzur fiskala murriztea da, eta, horregatik, estrategia berriekin detektatzeko eta kontrolatzeko interesa dute (Prichard et al., 2019). Teknologien hedapenak eta komunikazio globalerako aukerek, iruzur-kanal batzuk mugatu dituzten arren (Alognon et al, 2021) eta informazioa trukatzeko nazioarteko hitzarmenen alde egin duten arren (O'Reilly et al., 2021), ihes eta iruzur egiteko modu berriak posible egin dituzte, gizarteari kostu handia eragiten diotenak eta desberdintasun ekonomikoak areagotzen dituztenak (Alm, 2012, 2021). Iruzurrezko jarduera horiek diru-sarrera publikoak sortzeko gaitasuna murriztea eragiten dute, aurrekontu-egonkortasunaren helburuari kalte eginez eta zerga-sistemaren ondorio desitxuratzailak areagotuz. Horregatik, interes handikoak dira bai nazioartean (Feldman eta Slemrod, 2007, Feige eta Cebula, 2012, Buehn eta Schneider, 2016, Alstadsø et al., 2019, European Commission, 2021) bai Espainiako ekonomian (Domínguez-Barrero et al, 2015a, 2015b, Almunia eta López-Rodríguez, 2018, Torregrosa-Hetland, 2020) egindako lanak, iruzur fiskalaren dimentsioa agerian uzten dutenak eta estrategia zuzentzaileak eskatzen dituztenak.

Zerga Agentziak egiten dituen zerga-auditoretzak zerga-betebeharrari buruzko iturri zuzena dira, eta zergadunen portaerari buruzko informazio baliotsua ematen dute, baina garestiak eta mugatuak dira, aztertu beharreko zergadunen kopuru handia dela eta (Chica et al., 2021). Zerga-iruzurraren aurkako borrokan aurrera egiteko, zerga-agentziak apustu handia egiten ari dira datu-meatzaritzan oinarritutako prozesatze-teknikak erabiltzearen alde. Aurreko ekitaldietako informaziotik abiatuta, iruzurra antzematea erraztuko duten auresateko ereduak garatzeak hautaketa-sistema tradizionala lagundu dezake, eta sistema horren eraginkortasuna indartzen lagundu. Datu-meatzaritzak eskaintzen dituen analisi-aukerek aukera ematen dute zerga-iruzurraren azterketari ikuspegi berrietatik heltzeko, zerga-agentziek duten informazioa kudeatzeko eta, horrela, zerga-betetzea indartzeko prozedura sistematizatu eta eraginkorak emanez (Brondolo et al., 2022).

Gure lana ikerketa-ildo horretan kokatzen da, eta egungo literaturari hainbat alderditan laguntzen dio. Lehenik eta behin, lan honek PFEZko iruzur fiskalari buruzko literatura zabaltzen du, proposamen metodologiko bat eskaintzen baitu. Proposamen horrek, erabakitze zuhaitzen teknikak eta azterketa diskriminatzailea konbinatuz, zerga horretako iruzur-iragarpenen eraginkortasuna handitzea eta aplikazio praktikoaren barruan ebidentzia berria eskaintzea lortzen du.

Gainera, proposamen honetan zergadunaren iruzur-portaerarekin lotutako faktoreak identifika daitezke (zergak eskaintzen duen informaziotik abiatuta), eta horietako bakoitza zehatz-mehatz modelizatu, horien eragina kuantifikatu ahal izateko. Azterketa mota hori egin dezaketen lanak ez dira ohikoak, nahiz eta azterketa horrek iruzurgilea iragartzeko eta ezaugarritzeko gaitasun handiagoa ematen duen, erreforma fiskalen diseinua erraztuz. Lan horiek egiteko muga nagusietako bat da iruzur egiten duten zergadunei buruzko informaziorik ez dagoela horrelako analisietan erabiltzeko moduan. Datu fiskal zabalak eta zehatzak garatu dira, hala nola IEFren PFEZren lagina (<https://www.ief.es/badespe>). Horri esker, aurrera egin ahal izan da zerga horri buruzko lanetan, baina iruzurgileei buruzko daturik ez dugunez, beharrezkoa da oinarri hori osatzea. Horregatik, ikerketa honen helburuak gauzatu ahal izateko, artikulu honetan Zerga Agentziak emandako PFEZaren aitorten anonimizatuak eskuratu dira. Laginaren datu-kopuru handia eta proposatutako eredu linealaren doikuntza prozesatzeko, IBM SPSS Modeler softwarea erabili behar izan da, Datu Meatzaritzaren teknologia inplementatzen duena, eskala handiko prozesamendua ahalbidetzeko. Proposamen honen alderdi interesgarri bat da aurkezten den eskema baliagarria izan daitekeela beste zerga batzuetarako ere.

..//..

Raymond Torres
Funcas

Fernando P. Gómez
Funcas

LABURPENA

2023ko BPGaren hazkundearen aurreikuspena % 2,4ra igo da Espainian, aurreko aurreikuspenean baino bi hamarren gehiago, urteko lehen zatiko bultzadari esker. Hazkundera, batez ere, barne-eskaritik etorriko da. Nabarmentzekoa da kontsumo publikoaren eta pribatuaren gorakada. Dezelerazioa argiagoa izango da 2024an, turismoaren normalizazioa gutxiago bultzatuko delako, eta soldaten erosteko ahalmena berreskuratzeko akordioak egingo direlako, etxeko unitateen errenta erabilgarriari eta kontsumo pribatuari dagokienez. BPGk % 1,5 egingo du gora, aurreko aurreikuspenean baino hamarren bat gutxiago. KPIaren deseskalatzea finkatu egingo da, inflazioaren aurkako neurrien itzulketaren eragina desagertzen denean. Epe labur eta ertainerako kalteberatasun-faktore nagusia aurrekontu-desoreketan datza, zorraren finantza-kostuak nabarmen garestituko direla aurreikusten baita. Horregatik da garrantzitsua Espainiako ekonomiaren hazkunde-potentzialak ematen duen aukera-leihoia aprobetxatzea zerga-doikuntzako bideari ekiteko.

EDUKIA

Ekonomiaren desazelerazioa eta inflazioaren deseskalatzea finkatzen dira

Irailan egindako Kontabilitate Nazionalako zifren berrikuspenak goranzko berrikuspen garrantzitsuak egin zituen azken bi urteetako behin-behineko emaitzekin alderatuta, eta, beraz, Espainiako ekonomiak pandemiaren aurreko maila gainditu zuen 2022ko hirugarren hiru hilekoan (Fernandez, 2023). Doikuntza horien arabera, eskari nazionalak hasieran aurreratutakoa baino trakzio handiagoa izan du, eta bultzada hori ekitaldi honetara ere eraman da, dezelerazio-testuinguru batean bada ere. Lehen hiru hilekoan % 0,6 hazi ondoren, BPGk % 0,4 egin zuen gora bigarrenean eta % 0,3 hirugarrenean, INEren behin-behineko datuen arabera. Moteltzea kanpoko sektorearen ahultzearen ondorio da, euroguneko gainerako sektoreetan nagusitzen den atzerakadaren ondorioz.

Esportazioek atzera egin zuten bigarren eta hirugarren hiru hilekoan, osasun-krisia amaitu zenetik ia etengabe hazi ondoren. Aitzitik, barne-eskariak portaera nabarmena izaten jarraitu du. Kontsumo pribatuaren eta, neurri txikiagoan, publikoaren gorakada nabarmentzen da.

Inbertsioak, ordea, portaera aldakorragoa izan du, eta urtean zehar geldotzeko joera izan du. Nolanahi ere, ekonomiak Europako batez bestekoaren gainetik hazten jarraitzen du (1. grafikoa).

Enpleguak, Kontabilitate Nazionalaren arabera lan egindako orduetan neurtuta, % 1,5 egin zuen gora bigarren hiru hilekoan – azkenean, osasun-krisiaren aurreko mailara iritsiz –; hirugarren hiru hilekoan, berriz, hazkundera moteldu egin zen, % 0,1eko gorakadaraino. Lan egindako ordu bakoitzeko produktibitateak uzkurdura bat izan zuen bigarren hiru hilekoan, eta gorakada txiki bat hirugarren hiru hilekoan, baina pandemiaren aurreko mailaren gainetik jarraitzen du – INEren berrikuspenaren ondoren, 2022ko hirugarren hiru hilekora iritsi zen –.

Gizarte Segurantzako afiliatuek, bigarren hiru hilekoan hazkundera bizkortu ondoren, oso aurrerapen apala izan dute hirugarrenean. Hala eta guztiz ere, lan-merkatuak eutsi egiten dio, koiunturazko ahultzea gertatu den aurreko aldietan ez bezala.

Enplegua sortzea etxeko unitateen errenta erabilgarriari eutsi dioten faktoreetako bat da, urtearen lehen zatian (termino nominaletan) digitu bikoitzeko hazkundera serie historikoko handiena izan baita. Soldata-ordainsarien gorakadak ere lagundu du, hitzarmen kolektiboetan itundutako soldata-akordioen eta aurreko bi urteetako erosteko ahalmenaren galeraren konpentsazio partzialen ondorioz.

Horri gehitu behar zaio gizarte-prestazioak, bereziki pentsioak, KPIarekin doitzea. Kontsumo pribatuko gastua bultzatzeaz gain, etxeko unitateen errenta erabilgarriaren aurrerapenari esker, aurrezki-tasari eutsi ahal izan zaio, pandemiaren aurreko mailen gainetik.

Aurrezkiaren hazkundera maileguak itzultzeko balio izan du neurri batean, eta portaera hori enpresen artean ere ikus daiteke. Horregatik, sektore pribatuaren zorrak murrizten jarraitzen du, 2021aren hasieratik etengabe egin duen bezala, pandemiaren parentesiaren ondoren. Bigarren hiru hilekoan, sozietate ez-finantzarioen zor kontsolidatua BPGren % 66,6koa izan zen, eta etxeko unitateena eta ISFLShrena % 49,9koa; azken hogeitau urteetako zifrarik txikiak izan dira.

..//..

Santiago Lago Peñas
Vigoko Unibertsitatea eta Funcas

LABURPENA

Egonkortasun eta Hazkunderako Itunaren (IHP) babes-klausula 2024an desaktibatuko da, eta EBN zerga-baterakuntzarako ahaleginak egin beharko dira. Arau fiskalen berrikuspena hasita zegoen arren, pandemiak erreformaren beharra areagotu zuen. Hainbat herrialdek, Espainiak barne, EBren defizitaren eta zorraren mugak gainditzen dituzte. EB-27ko kideen zerga-osasunean desberdintasunak daudela agerian geratu da. Hurrengo arauak malgutasuna eta erantzukizun fiskala orekatzea dute helburu. Europako Batzordeak zenbait muga mantentzea proposatu zuen, baina ikuspegi malguagoak eta zehapen doituak hartuta. Azken eztabaidak abian dira, eta Espainiak aldaketetara egokitu behar du, biztanleriaren zahartzea eta klima-aldaketa bezalako faktoreak kontuan hartuta. EBk zeregin aktiboa izan behar du finantzaketan, eta Espainiak barne-erreforma eraginkorrak behar ditu.

EDUKIA

Defizita eta zorra. Abiapuntua eta proiektioak

Pandemia sekulako talka negatiboa izan zen Espainiako kontu publikoentzat, eta, bereziki, defizitarentzat eta zor publikoarentzat. Lehenak barne produktu gordinaren (BPG) % 10 gainditu zuen, eta zorraren ratioak azken mendeko baliorik altuena lortu zuen: BPGren % 120 (Peñas aintzira, 2022). Harrezkero, zerga-parametroak nabarmen hobetu dira. Ekonomiaren suspertzearen eragina handia izan da, eta zerga-bilketaren igoera apartak argi eta garbi menderatu du Ukraina inbaditzearen eta inflazio-krisiaren ondoriozko konpentsazio-neurrien aurrekontu-kostua 2022an eta 2023an.

Hala eta guztiz ere, defizita BPGren % 4 inguruan amaituko da 2023an (1. taula), eta desoreka hori ez da azaltzen bere osagai ziklikoagatik. Gobernuak 2024ko Aurrekontu Planean aurreikusitako egiturazko osagaia % 4,3ra iristen da (Espainiako Gobernuak, 2023b). Eta datozen urteetarako egungo proiektioek ere ez dute baikortasunera gonbidatzen. Doikuntza-neurri gehigarririk gabe eta gastu- eta sarrera-politikan aldaketarik ez dagoen egoera inertzialean, egiturazko defizitak eta behatutakoak oso kota altuetan jarraituko dute. Gobernuak bakarrik dibisatzen du 2025etik aurrera % 3ko mugatik jaitsi ahal izatea. Ez Erantzukizun Fiskaleko Agintaritzaren (AIREF) ez Espainiako Bankuak ez dute mugarri hori jasotzen azken proiektioetan.

Egonkortasun eta Hazkunderako Itunaren (IHP) babes-klausula desaktibatu egingo da 2024an, eta horrek aurrekontua sendotzeko ahalegin handiagoa egitera behartuko du.

Defizitaren dinamikak isla garbia du zorrarenean. 2021-2023an aurrekontu-desoreka hobetzeak eta BPG nominala berreskuratzeko ratioa jaitea ahalbidetu dute. Baina erritmo motelean ari da. 2019an % 98koa bazen, 2. taulan jasotako lau erakundearen proiektioek planteatzen dute 2026an % 105etik gora jarraituko dugula.

Hala ere, Egonkortasunerako eta Hazkunderako Itunaren (IHP) babes-klausula desaktibatu egingo da 2024an, eta horrek aurrekontua sendotzeko ahalegin handiagoa egitera behartuko du. Zenbat dagoen zehazteke. Dena arau fiskal horien erreformaren azken emaitzaren arabera izango da. Pandemia baino lehen abian zegoen berrikuspen-prozesu hori, baina premia areagotu egin da laurteko honetan Europan bizi izandakoaren ondoren. Izan ere, Espainia ez da defizitaren (BPGren % 3) eta zorraren (% 60) mugetatik urrun dauden zerga-parametroak dituen herrialde bakarra. 1. grafikoak EB-27ren barruan errealitate oso asimetrikoak daudela erakusten du. Lerro zuzenek defiziterako eta zorrerako balio ertainak adierazten dituzte. Hau da, aurrekontu-saldoaren (Alemania) eta zorraren (Eslovakia) sailkapenean hamalagarren postuan dauden EB-27ko herrialdeei dagozkienak. Beheko eskuineko koadrantean finantza onbideratuenak dituzten herrialdeak daude. Kasu batzuetan, superabita eta zorraren ratioak BPGren % 20 inguru dira. Alderantzizkoa gertatzen da goiko ezkerreko koadrantean. Italia da errealitatez kezagarriena Greziarekin batera, hamarkada bat baino gehiagoko doikuntzen eta erreskateen ondoren (2010-2022) defizita murrizteko gai izan baita, baina bere zorra % 170tik gora dago oraindik. Jarraian, Espainia, Frantzia eta Belgika agertzen dira; Portugal Espainiakoaren antzeko egoeran dago zorreran, baina aurrekontu-oreka urritzen ari da. Grafiko horrek azaltzen du, neurri handi batean, arauen erreforma-prozesuan dauden herrialdeen lerrokatzea, malgutasuna defendatzen dutenen eta malgutasunak aurrekontu-egonkortasunaren esparrua ez jaisteko bermeak eskatzen dituztenen artean. Eta EBN biziko dugun zerga-doikuntzako prozesua aurreratzen du (Jones, 2023).

..//..

Arbitraje tributario transfronterizo

Estándar obligatorio en la solución de los dos Pilares del Marco Inclusivo OCDE-G20

A09

La Ley. Mediación y arbitraje, N.º 17, 2023

Silvia Velarde Aramayo
Salamanca Unibertsitatea

LABURPENA

Artikuluaren helburua arbitrajeak mugaz gaindiko zerga-gaietan duen egoera aztertzea da. Figura horrek errezelo handia sortu du tradizionalki, eta azken urteotan funtsezko pieza bihurtu da zerga-arkitektura global bikainaren segurtasun juridikoa bermatzeko. Izan ere, G20ren babes politikoarekin eta ELGaren babes teknikoarekin, BEPS Proiektuaren Esparru Inklusiboa osatzen duten 138 jurisdikzioek abiarazi dute. Gatazkak konpontzeko zer mekanismo aurreikusten diren aztertzen da «Bi Zutabeen Konponbidea» (TPS) izenekoan, bai eta horietako bakoitzean arbitrajeak duen tratamendu asimetrikoa ere. Era berean, Errentari eta Ondareari buruzko Zerga Hitzarmenaren Ereduetan izandako aldaketak aztertzen dira, bai eta horiek Europar Batasunaren testuinguruan duten erregulazioa eta nazioarteko zergapetze bikoitzeko 3.000 hitzarmen baino gehiagotan Alde Anitzeko Hitzarmena (MLI) berresteak izango duen eragina ere. Badirudi zerga-arbitrajearen etorkizunak etorkizun oparoa duela, baina arrisku handiak ere badakartza; horregatik, funtsezkoa da herrialdeek, bereziki garapen-bidean daudenek (gehienak kapitala inportatzen dutenek), arreta handia jartzea beren erregulazioaren xehetasunetan, bai barne-testuinguruan, bai aldebiko eta aldeaniztuneko testuinguruan.

Jorge De Juan Casadevall
Estatuaren abokatua (Esp.)
UICko Finantza eta Zerga Zuzenbideko irakaslea
Crowe Legal y Tributario BCN, S.L.P.ko

AURKIBIDEA

1. PLANTEAMENDUA.
2. KONSTITUZIO-JURISPRUDENTZIAN ONDARE-PRESTAZIO PUBLIKOAREN KONTZEPTUA TAXUTZEA.
3. ONDARE-PRESTAZIO PUBLIKOAREN LEGEZKO MUGAKETA, KATEGORIA JURIDIKO AUTONOMO GISA.
4. ALDI BATERAKO KARGA ZERGAZKOAK EZ DIREN ONDARE-PRESTAZIO PUBLIKOAREN KATEGORIAN SARTZEA ZAILA DA: LEGEZ ZERGA GISA BIRKALIFIKATZEA.
5. ZERGAREN KALIFIKAZIO TEKNIKOAREN ONDORIO JURIDIKOAK.

BIBLIOGRAFIA.

LABURPENA

Abenduaren 27ko 38/2022 Legeak, beste zerga-neurri batzuen artean, kreditu-erakundeek aldi baterako karga berri bat sartzen du gure zerga-sisteman, legez izaera publikoko eta ez-tributuko ondare-prestazio gisa eratzten dena. Autoreak kalifikazio formal horren azterketa kritikoa egiten du jurisprudentzia konstituzionaletik, eta benetako zerga baten aurrean gaudela ondorioztatzen du. Birkalifikazio juridiko horren ondorio logikoa da aldi baterako karga berria zerga-justiziaren printzipio konstituzionalen mende jartzea. EKren 31.1 artikulua, eta egilearen arabera, konstituzionaltasunari buruzko zalantzak sor ditzake.

EDUKIA

1. PLANTEAMENDUA

2022ko abenduaren 28ko BOEk 38/2022 Legea argitaratu zuen, abenduaren 27koa, aldi baterako energia-kargak, kreditu-erakundeak eta kredituko finantza-establezimenduak ezartzekoa eta fortuna handien elkartasun-zerga sortzen duena, eta zenbait tributu-arau aldatzen dituena. Bere errubrika torturatuaren dentsitate kopulatioaren azpian, legegileak zerga eta "paratributarioen" figura batzuk sartzen ditu. Arau-multzo horren azpian lurperatuta, Legearen 2. artikulua "Kreditu-erakundeek eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako karga" arautzen du, eta lege-manuak eta Legearen Hitzaurreak berak ez dute zalantzarik zergazkoak ez diren ondare-prestazio publikotzat jotzeko.

Jakina denez, izaera publikoko ondare-prestazioa jatorri konstituzionaleko kategoria juridikoa da (EKren 31.3 artikulua), baina parametro objektibo batzuk ditu, Konstituzio Auzitegiak behin baino gehiagotan legegilearen arau-konfigurazioaren askatasuntzat hartu izan duenaren ekintza-eremua murrizten dutenak. Batez ere, neurri handi batean, jurisprudentzia konstituzionalak 185/1995 KAE historikotik moldatutako kategoria juridiko baten aurrean gaudelako, eta, 8/1989 Legeak "prezio publikoaren" figura berria sortu zuenez geroztik, haren kontzeptu konstituzionala zehazten hasi zelako. Nolabait esateko, Konstituzio Auzitegiak kalifikazio juridikoko printzipio moduko baten oihartzuna izan du harrezkero, eta, edozein nominalismo formalistatik urrun, legegileak figura juridiko bat sortzeko eta irizpide funtsezkoago bati erantzuteko sortu zuen nomen iuris izenari heldu dio. 63/2019 KAEk (4. OJ) zioen bezala, «lege-, zerga- edo bestelako kategoriek beren konfiguraziotik eta araubide juridikotik eratorritako izaera dute, eta Auzitegi hau ez du lotu behar legegileak erabilitako iuris nomenak». Eta, zehazkiago, Konstituzio Auzitegiaren 296/1994 epaiak (4. OJ), gaizki deituriko Jokoaren gaineko Tasa "Estatuko benetako zerga" gisa kalifikatzeari dagokionez, honako hau zioen:

«[S] formalismo hutsa litzateke legezko izendapen hori benetako izaera fiskalaren elementu erabakigarria dela ulertzea; izan ere, zerga-kategoriek, legezko izendapenetatik harago, dagokien izaera propioa eta espezifiko dute, dagokien araubide juridikoan jasotzen duten konfigurazioaren eta egituraren arabera, eta hori izan behar da eskumena ordena konstituzionala mugatzeko kontuan hartu beharreko argudio erabakigarria. Eskumen hori, Legeak eskuragarri ez duenez, ezin da legegileak, bere diskrezioaren arabera, zergari esleitzen dion izendapen hutsaren mende egon».

..//..

Juan Benito Gallego López
Finantza eta Zerga Zuzenbideko irakasle kontratatu doktorea
Elxeko Miguel Hernández Unibertsitatea

AURKIBIDEA

1. SARRERA.
2. NFTS ARTISTIKOEN DEFINIZIOA ETA ALDERDI TEKNOLOGIKOAK.
3. BEZak NFTA ARTISTIKOekin EGINDAKO ERAGIKETETAN IZANGO DITUEN ONDORIOAK: IREKITAKO GAIEN AZTERKETA.
4. ONDORIOAK.

BIBLIOGRAFIA.

LABURPENA

Aktibo ez-suntsikorrek (NFT) elementu disruptibo bat dira artearen merkatuan. Erregistro deszentralizatuko teknologiari esker, alde batetik, artista plastikoek beren sormen lana errentagarri bihurtzeko modu berri bat dute; bestetik, inbertsio formula berriak irekitzen dira. Zalantzarik gabe, fenomeno hori erronka handia da legegileentzat eta zerga-administrazioentzat. Lan honetan NFT artistikoek Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruz planteatzen dituzten gai eztabaidagarri nagusiak aztertzen dira.

EDUKIA

1. SARRERA.

Bada kryptoaktibo edo tokens mota bat ezaugarri bakar eta espezifikoak dituen, eta, beraz, ezin dira elkarren artean trukatu. Hori dela eta, kryptoaktibo horiei non-fungible tokens deitzen zaie ingelesez (aurrerantzean, NFT).

Erabilerari dagokionez, artearen merkaturia nabarmentzen da, besteak beste. Artelanei lotutako NFTekin egindako eragiketen garrantzi ekonomikoak aparteko garrantzia hartu du 2021ean, eta salmenta-balioa 2.600 milioi dolar estatubatuarra iritsi da – McAndrew 's Arts Economics (2022:14) –, baina garrantzi horrek nabarmen egin du behera 2022an, NFTen merkatu orokorra egonkortuz 2023an (Chainalysis: 2023). Artearen merkatuan NFTen garapena lagundu duten alderdiei dagokienez, Gallego Lópezek (2022b: 164) adierazten duen bezala, espekulazio-izaera izateaz gain, nabarmendu behar da, Carrollek (2022:983) adierazten duen bezala, formula berri bat direla sortzaileen lana errentagarri egiteko, eta aukera ematen dutela transakzioak arin eta zuzenean egiteko inbertitzaileekin, erregistro-teknologia deszentralizatuari esker, eta modalitate horietako bat blokeen katea edo blockchain dela.

Hori dela eta, Franceschet et al. (2021: 402-404) eta Egea Pérez-Carasa (2022a: 49), jada ez dadila beharrezkoa izan bitartekari tradizionalen esku-hartzea merkatu honetan – hala nola arte-galeriak edo enkante-etxeak, nahiz eta horiek negozio-nitxo bat ikusi duten eremu honetan –, horrek dakarren gastuetan eta komisioetan aurreztearekin artistarentzat. Era berean, museoak finantza-baliabide berriak lortzeko aukera erabiltzen ari dira, beren pinakotekako obra fisikoen kopia digitalei lotutako NFTak jaulkiz; horren adibide da Brithish Museum – Berhanu (2022).

Azaldutakoa gorabehera, NFTek ez dute, orain arte, legegileen arreta espezifikorik merezi izan, ez etxean – salbuespenen batekin –, ez nazioartean. Gainera, aurreikusitako arau-proposamenen aplikazio-eremuaren barruan ere ez daude – salbuespen jakin batzuetan izan ezik – –, bai Europar Batasunean (aurrerantzean, EB), bai gure herrialdean, kryptoaktiboaren merkatuan arau-esparru bat ezartzen saiatzen baitira. Legegintza-hutsune horrek, zalantzarik gabe, gai eztabaidagarri ugari eragiten ditu hainbat arlotan, bereziki zergan. Ildo horretan, eta beste kryptoaktibo mota batzuekin gertatzen ez den bezala, oro har, ez dago zerga-administrazioek egindako gida edo ebazpen espezifikorik tributazioari buruzko irizpideak ezarri dituztenik. Adibidez, EBren esparruan, Balio Erantsiaren gaineko Zergaren Komiteak (2022: 4-12) txanpon birtualen zerga-tratamendua aztertu du, funtsean.

..//..

Esteban Quintana Ferrer
Finantza eta Zerga Zuzenbideko irakasle titularra
Gironako Unibertsitatea

AURKIBIDEA

1. SARRERA.
2. ETXEBIZITZARI APLIKA DAKIZKIOKEEN TOKIKO INGURUMEN-HOBARIAK.
3. TOKIKO BESTE HOBARI BATZUETAN ETXEBIZITZAKO INGURUMEN-ELEMENTUAK SARTZEA.
4. ONDORIOAK.

BIBLIOGRAFIA.

LABURPENA

Lan honetan, Toki Ogasunei buruzko Legeak udalerriei eskaintzen dizkien aukerak aztertzen dira, beren zerga-ordenantzetan tokiko zergen kuotan etxebizitzari aplikatu beharreko ingurumen-hobariak ezarri eta arautu ahal izateko, etxebizitza jasangarrien sustapena, urbanizazioa, eraikuntza, eskualdaketa, birgaitzea eta erabilera sustatze aldera. Azterketa hori egiteko, kontuan hartzen dira etxebizitzetan eguzki-energiaren aprobetxamendu termikorako edo elektrikorako sistemak eta ibilgailu elektrikoetarako birkarga-puntuak instalatzea sustatzeko hobariak, bai eta beren aurrekontuetan etxebizitzako ingurumen-elementu generikoagoak jaso ditzaketen beste hobari batzuk ere.

EDUKIA

1. SARRERA

Etxebizitza bat, «izaera pribatiboko eraikin bat edo eraikin baten zati bat izanik, pertsonen bizileku eta gela izateko, legez eskatzen diren gutxienezko bizigarritasun-baldintzak betetzen dituena, eta kokatuta dagoen eraikineko espazio eta zerbitzu komunitario sarbidea izan dezakeena», jasangarritzat jotzen da haren inpaktu ekologikoa minimizatzen duenean eta bertan bizi diren pertsonen osasun-baldintzak hobetzen dituenean. Etxebizitzaren sektoreari aplikatutako ingurumen-iraunkortasunaren helburua, herritarrek ingurumen egokia izateko eta kontserbatzeko duten eskubidearen eta betebeharraren adierazpen gisa, eta ingurumena defendatu eta lehengoratzeko xedez baliabide naturalak zentzuz erabiltzen direla zaintzeko botere publikoei zuzendutako aginduaren adierazpen gisa (Espainiako Konstituzioaren (aurrerantzean, EK) 45. artikulua Etxebizitza Jasangarriari buruzko Nazio Batuen Genevako Gutunean dago jasota, eta nazioarteko erakunde horrek onartutako 2030 Agendan garapen iraunkorrerako dauden helburu orokorren eta Europar Batasunaren klima-neutraltasuna lortzeko esparruaren adierazpen espezifikoak da.

Etxebizitzaren sektoreari aplikatutako ingurumen-jasangarritasuna ondoz ondoko hiru unetan gauzatzen da: lehenik eta behin, eraikina eraikiko den kokalekua optimizatuz, horrek berekin baitakar etorkizuneko obraren ingurumen-inpaktua hirigintza-plangintzan haztatzea eta higiezinarekin lotutako sarbide-, komunikazio- edo garraio-baldintzak baloratzea; bigarren une batean, etxebizitza eraikitze prozesuan, hura fabrikatzeko erabilitako obrak eta materialak egiteko modalitateak behar bezala aukeratuz, ahal den neurrian gutxi kutsatzen duten materialak, berrerabili daitezkeenak, erresistenteak, erabilera luzatzeko direnak, eta osasungarriak, jariakinen edo ukimenaren ondorioz egoiliarren osasuna, isolamendu akustikoa edo gutxienezko bizigarritasun-baldintzak bermatzeko; eta, azkenik, higiezinaren erabilera-fase luzeenean, baliabideak birziklatu eta ordeztzea sustatuz, ondorio kaltegarriak arintzeko edo ezabatzeko. Energiaren eremu espezifikoan, etxebizitzaren erabileraren iraunkortasunak, besteak beste, eskatzen du, eraikuntza eraikitze unean edo ondorengo birgaitze-obra gisa, iturri berriztagarrien autokudeaketa-sistema independente eta efizienteak instalatzea eta sortutako energiaren barne-kontserbazioa ahalbidetuko duten isolamendu termikoko teknikak inplementatzea.

..//..

Europar Batasuneko Zuzenbidearen eragina zuzeneko zergapetzean

Testuingurua eta egungo perspektibak

A17

Forum fiscal, 301 ZK., 2023

Iñaki Alonso Arce
Bizkaiko Foru Aldundia

LABURPENA

Artikulu honetan, Iñaki Alonsok Europar Batasuneko erakundearen eremuan Sozietateen gaineko Zergari buruz egindako ekimenak erreparatu ditu, baita gure Sozietateen gaineko Zergak erakunde horien azken urteetako lana nola taxutu duen eta datozen urteetan gure araugintza-autonomian nola eragin dezakeen ere.

Ondorioztatzen du gure zuzeneko fiskalitatearen etorkizun hurbila Kontseiluaren 2022ko abenduaren 15eko 2022/2523 (EB) Zuzentarauaren transposizio-prozesuari ekitean datzala. Zuzentarau hori enpresa multinazionalen taldeentzako gutxieneko zerga-maila globala bermatzeari buruzkoa da, baina nola eta noiz ekin dakioken zalantzazkoa da, eta epe kanpo gertatuko da nahitaez.

Plataforma-operadoreen lankidetzeta-betebeharrak. Beste urrats bat zergakudeaketaren pribatizazioan, zerga-informazioko betebeharrara mugatzen dena

A24

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

Juan López Martínez
Granadako Unibertsitatea

LABURPENA

«Plataforma-ekonomia» deritzona ezkutuko ekonomiaren eta iruzur fiskalaren foku berri bat bihurtzen ari da, eta ez dago erantzun nazional soilik. Erantzun globalak eskatzen dituen arazo globala da. Azterlan honek ELGA eta DAC 7 eredu-arauen bidez ezarritako nazioarteko adostasunen egiturazko elementuak aztertzen ditu, plataforma-operadoreen informazio goiztiarra eta egiazkoa lortzeko, eta, ondoren, jurisdikzio desberdinen artean trukatu da. «Plataforma-ekonomiako» agenteen betebeharrak berriei garrantzi berezia ematen zaie, ohiko zerga-informazioko betebeharretatik kanpo dauden «behar bezalako ardura-prozeduren» bidez. Era berean, Espainiako Erresumaren transposizio-arauen hutsuneak aztertzen dira, ez baitituzte, beharrezko zehaztasunez, jarduketa horiek behar bezala funtzionatzeko ezarritako araubide juridikoak betetzen; izan ere, jardun horiek, materialki publikoak izanik, administrazio-prozeduren bidez arbitratzen den berme-sistematik kanpo arautzen dira.

Doktrina Administratiboa

Alberto Marzal Cervantes
Estatuko Ogasuneko ikuskatzailea

Domingo Carbajo Vasco
Estatuko Ogasuneko ikuskatzailea

LABURPENA

Auzitegi Ekonomiko-Administratibo Nagusiaren 2023ko otsailaren 23ko Ebazpenak interpretazio interesgarri baina eztabaidagarri bat planteatzen du gai konplexu eta ez oso ezagun bati buruz, bere salbuespenagatik, hala nola zerga geroratuagatiko aktiboek zerga-administrazioaren aurrean kreditu galdagarri bihurtzeko bete behar dituzten baldintzena, Sozietateen gaineko Zergari buruzko 27/2014 Legearen 130. artikuluan eta hogeita hamahirugarren xedapen iragankorrean ezarritakoaren arabera.

Kreditu-erakundeen bihurketa-araubide berezi horrek, berezkoa, baina ez eskusiboa, Zuzenbideaz bestelako eremuak nahasten eta lotzen ditu: kontularitza, zerga, merkataritza, eta, azken finean, zuzenbidea eta kaudimena. Horrek konplexutasun handia dakar funtzionamenduan eta interpretazioan, baina helburua du: egoera ekonomiko zailtan kreditu-erakundeen kaudimena erraztea, haien egonkortasuna eta, ondorioz, finantza-sistema osoarena indartuz. Badirudi legegilea gidatu duela figura hori eraikitzeko orduan, eta, egoera jakin batzuetan, aktibo edo kreditu fiskal horien moneta edo zor publikoko tituluekin trukatea ahalbidetu duela.

Ebazpenean planteatutako kasua ere, gutxienez, berezia da; izan ere, merkataritza-talde baten aurrean gaude, eta haren entitate nagusia banku bat da, eta, gainera, sozietateen gaineko zergan ordaintzen ditu zergak, bateratze-araubide fiskal bereziaren pean, eta banku bera da dagoen azpitalde fiskalaren erakunde nagusia.

2017ko urte naturalari dagokion zergaldian, talde fiskalak galera handiak aurkeztu eta aitortzen ditu ekitaldi horretako sozietateen gaineko zergari buruzko 220 aitorten-ereduan, bihurketa eragin duenean.

Ondorioz, aurkeztutako aitorten-likidazio horretan, indarrean dagoen zerga-legediaren arabera, Zerga Administrazioari eskatzen zaio bihurketa-eskubidea duten kreditu fiskalen zati bat monetarizatzeko. Bestela, dirutan ordainduz gauzatzea eskatzen da.

Eskaera horren aurrean, ikuskapen-jarduketa partzial bat egin da, bihurketarako eskubidea ukatzen duena, eta horrek, zergaduna ados ez dagoenez, erreklamazioa eragiten du Auzitegi Ekonomiko Administratibo Zentralean, artikulua honetan aztertua, non erabakitzen baita eskatutako moneta hori bidezkoa den ala ez.

Bestalde, urte natural horretan bertan, banku-suntsiarazpeneko prozesu baten esparruan, bihurketa eskatu duen taldeko erakunde nagusiaren akzioak beste kreditu-erakunde bati eskualdatzen zaizkio, beste merkataritza-talde bateko eta beste azpitalde fiskal bateko erakunde nagusiari, eta lehen merkataritza-taldea merkataritza-talde eskuratzaillean sartzen da.

Egoera espezifiko horietan, erreferentziako aktibo fiskalen moneta eskatzea egokia ote den planteatzen da, eta, Ikuskaritzak ezezko erantzuna eman ondoren, «galerarik» ez dagoela uste baitu, merkataritza-talde eskuratzailak irabaziak baititu, Auzitegiak monetaren aldeko ebazpena ematen du kontzeptualki.

Planteatutako kasuaren aurrekariak, ikuskapen aktuarioren jarrera eta Zergen Zuzendaritza Nagusiaren txostena azaldu eta aztertzen ditu artikulua, eta Auzitegi Ekonomiko Administratibo Nagusiaren Ebazpenean aipatzen den bezala, baita, logikoa denez, Ebazpenaren beraren edukia ere, Ebazpenean jasotako argudioak eta zuzenbideko oinarriak eztabaidatuz, oro har bat ez badatoz ere hainbat alderditan.

Era berean, egileek ondorioztatu dute Auzitegiaren Ebazpenak, kasu oso zehatz batera mugatzeaz gain, ez dituela konpontzen zerga geroratuen aktiboen (aktiboaren zerga geroratuak) monetaren konplexutasun eta arazo guztiak, eta beste gai asko ere eztabaidagai jartzen dituela ondoren.

D03

Diario La Ley, 10398 zk., 2023

Diego Fierro Rodríguez
Justizia Administrazioaren Letraduen Goi-mailako Kidego Juridikoa
Lehen Auzialdiko eta Instrukzioko 1 zenbakiko Epaitegia (Berja)

LABURPENA

Nortasun juridiko bakarra funtsezko printzipioa da herri-administrazioetan, eta legearen ikuspegitik sinplifikatu nahi du haien jarduna. Hala ere, printzipio horrek ez du ekarri behar organo eta sailen arteko barne-komunikaziorik eta koordinaziorik eza. Garrantzi horren adierazgarri da Zerga Administrazioko Estatu Agentzia; izan ere, nahiz eta nortasun juridiko bakarra izan, hainbat sail eta barne-organo ditu. Auzitegi Gorenaren ekainaren 28ko 877/2023 Epaiak (III. sala) azpimarratzen du Zerga Administrazioko Estatu Agentzian administrazio barruko elkarrizketa eraginkorra behar dela erabaki okerrak edo epe erabakigarriak ez betetzeko. Administrazio onaren printzipioak, komunikazio eraginkorra eta barne-lankidetzak eskatzen dutenak, funtsezkoak dira Administrazioaren jarduerak legezkoak, eraginkorrak eta bidezkoak direla ziurtatzeko. Nortasun juridiko bakarra eta administrazio barruko elkarrizketa orekatu egin behar dira, gizarte demokratiko batean Administrazioaren eraginkortasuna eta zilegitasuna bermatzeko.

Marcos Iglesias Caridad
Irakasle kontratatu doktorea
Salamanca Unibertsitatea

AURKIBIDEA

1. ZERGA-IZAERAKO EGINTZEN BETEARAZPENA ETETEKO INSTITUTUAREN ERREFORMA: BERRESKURATZE-, ERALDATZE- ETA ERRESILIENTZIA-PLANAREN HELBURU BAT?
2. KAUTELAZKO JUSTIZIAREN ZERBITZURA DAGOEN INSTITUTU GISA ETETEA. ZERGA-ARLOKO ETENDURA-MODALITATEAK.
3. ADMINISTRAZIO-BIDETIKO ETENDURAREN ARAUBIDE JURIDIKOAN KOMENI DIREN ALDAKETA BATZUK.
4. ETETEA KOSTUAK EKARRI OHI DITU ETA, HORREN ONDORIOZ, EZ DA DENEN ESKURA DAGOEN INSTITUTUA.
5. ETENDURAK BIDE JURISDIKZIONALEAN JARRAITZEA.
6. 11/2021 LEGEAK BIDE EKONOMIKO-ADMINISTRATIBOAN IZAPIDETZEKO EZ ONARTZEKO AUKERA JASOTZEN DU, SAKONEKO ARRAZOIENGATIK, AUZITEGI GORENAREN JURISPRUDENTZIAREN AURKA EGINEZ
7. 11/2021 LEGEAREN DIRU-BILKETA HAINBAT NEURRIREN BIDEZ BABESTEA; NEURRI HORIETAKO BATZUK JURISPRUDENTZIA INDARGABETZEKO DIRA.

BIBLIOGRAFIA.

LABURPENA

Zerga-izaerako administrazio-egintzen betearazpena eteteko institutuari zenbait aldaketa eragin dizkio uztailearen 9ko 11/2021 Legeak, iruzur fiskala prebenitzeko eta haren aurka borrokatzeko neurriei buruzkoak, zerga-kreditua babesteko asmo argiarekin. Aldaketa horietan geldituko gara, batzuetan, zergapekoen aldeko jurisprudentziarik bermatzaileenari aurre egiten saiatzen baitira. Baina lehenago beste dilema batzuk aztertu ditugu, aspaldikoak ez direlako, gaurkotasan handia dutenak; izan ere, etetearen araubide juridikoak araudia berrikustea merezi du, erregulazio uniformeagoa lortzeko bai bide administratiboan bai jurisdikzionalean, baita kautelazko justiziaren printzipioarekiko jarrera bermatzaileenetatik hurbilago ere. Duela gutxi, apirilaren 4ko 249/2023 Errege Dekretuak ZLO garatzeko erregelamenduak aldatu ditu, eta lan honetan ere jaso ditugu.

EDUKIA

1. ZERGA-IZAERAKO EGINTZEN BETEARAZPENA ETETEKO INSTITUTUAREN ERREFORMA: BERRESKURATZE-, ERALDATZE- ETA ERRESILIENTZIA-PLANAREN HELBURU BAT?

Zerga-arloko auziak murrizteko helburuak oso gutxi lortu dira doktrinak eskatzen dituen bezala, eta adituek beti aintzat hartu ez diren argudioak ematen dituzte. Auzien eremuari dagokionez, bada hainbat eztabaidagai dituen institutu bat, batzuk zaharrak eta beste batzuk azaleratzen ari direnak: zerga-izaerako administrazio-egintzen betearazpena eteteaz ari gara, egintza horien administrazio- eta jurisdikzio-berrikuspeneren aurrean planteatuta.

Etetearen araubide juridikoak aldaketa batzuk izan ditu duela gutxi, uztailearen 9ko 11/2021 Legearen bidez (zerga-iruzurra prebenitzeko eta haren aurka borrokatzeko neurriei buruzkoa), Kontseiluaren 2016ko uztailearen 12ko 2016/1164 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egin baitu (Kontseiluaren 2016/1164 (EB) Zuzentaraua, barne-merkatuaren funtzionamenduan zuzeneko eragina duten zerga-elusioaren jardunbideen aurka arauak ezartzen dituena, hainbat tributu-arau aldatzen dituena eta joko arautzen duena). Lege hori, aldatzen dituen arauen aniztasunagatik, omnibus legetzat jotzen da, eta, beraz, doktrina zientifikoa tresna horretaz jabetzen da, segurtasun juridikoaren printzipioaren oinarri txukunetatik ez baitirudi zuzenegaia denik. Noizbait adierazi dugun beste kritika bat da ohartaraztea Zuzentarautik (ATAD Zuzentaraua deiturikoa – Anti Tax Abuse Directive akronimoa –) aldatu nahi diren alderdiak, Sozietateen gaineko Zergari (SZ) lotutakoak, gutxienezkoak direla 11/2021 Legean jorrotutakoan artean. Lege honen asmoa, itxuraz, iruzur fiskalaren aurka borrokatzea da, Eraldaketa eta Erresilientzia Berreskuratze Planaren (PRTR) helburuen esparruan. Berez, hainbat helbururi erantzuten dieten gaien totum revolutum bat lantzen saiatzen da, helburu hartatik – iruzurraren prebentzioa eta Erkidegoaren transposizioa – Ogasun Publikoaren bilketa-interesa babesteraino, lan honetan aztertuko den bezala.

..//..

José Miguel Martín Rodríguez
Finantza eta Zerga Zuzenbideko irakasle kontratatu doktorea
Sevillako Pablo de Olavide Unibertsitatea

AURKIBIDEA

1. SARRERA.
2. ESKUDIRUZKO ORDAINKETAK MUGATZEA ESPAINIAKO ORDENAMENDUAN.
3. ESKUDIRUZKO ORDAINKETAK MUGATZEA EUOPAR BATASUNAREN TESTUINGURUAN.
4. ESKUDIRUZKO ORDAINKETA MUGAREN PROPORTZIONALTASUNARI BURUZKO AURRETIAZKO JURISPRUDENTZIA.
5. EPAIA, 2021EKO URRIAREN 6KOA, ECOTEX BULGARIA, C-544/19 GAIA.
6. ONDORIOAK.

BIBLIOGRAFIA.

LABURPENA

Artikulu hau: Urriaren 29ko 7/2012 Legeak eskudiruzko ordainketen muga sartu zuen gure ordenamenduan, eta uztailaren 9ko 11/2021 Legearen bidez aldatu zen araubide hori. Handik hilabete gutxira, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak lehen aldiz adierazi zuen estatu kide baten (Bulgaria) eskudiruzko ordainketak mugatzeko araubidea Europar Batasuneko ordenamendura egokitzen zela 2021eko urriaren 6ko EBJAn, ECOTEX Bulgarian (C-544/19 gaia). Azterlan honetan, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren eta beste erakunde batzuen jarrera aztertu ondoren, gure barne-araubidea jurisprudentzia horrekin bateragarria den aztertzen dugu.

EDUKIA

1. SARRERA

Duela ia hamarkada bat, urriaren 29ko 7/2012 Legearen 7. artikulua (7/2012 Legea, tributuen eta aurrekontuen araudia aldatzeko eta finantza-araudia egokitzeko, iruzurrari aurre hartzeko eta iruzurraren aurka borrokatzeko jarduerak areagotzeko) gure ordenamenduan eskudirutan ordaintzeko muga ezartzen zuen. Labur-labur bada ere (aurrerago, haren erregulazioari buruzko xehetasun gehiago emango ditugu), enpresaburuek edo profesionalak parte hartzen duten eragiketarako eskudiruzko ordainketen atalasea 2.500 eurokoa zen gehienez, eta 1.000 eurora murriztu zen, iruzur fiskala prebenitzeko eta haren aurka borrokatzeko neurri buruzko uztailaren 9ko 11/2021 Legeak haren araubidean egindako aldaketan ondoren.

Neurri horren helburu nagusia da nekez jarraitu daitezkeen ordainbideak erabiltzen dituzten eragiketak egitea zailtzea, eta hori zuzenean lotuta dago iruzur fiskalaren eta ezkutuko ekonomiaren aurkako borrokarekin (Schneider, 2013: 14-15). Zehazki, eskudiruzko ordainketak mugatzeak iruzur pasiboko edo aldebakarreko poltsaren zati handi bat eragozten du; hain zuzen ere, enpresaburuak edo profesionalak, eskudiruaren erabileraz eta trazabilitate ezinez baliatuta, eragiketak egitea ezkututzen duenean partikularrengandik kobratzen duenean.

Jakina, ez da iruzur mota sofistikatuari aurre egitea ahalbidetzen duen tresna, ezta iruzur kontzienteari edo aldebiko iruzurrari ere (bi aldeak bat datoz eragiketa ezkututzearekin), baina erakunde eta enpresaburu txiki eta profesional askoren ordainketen eta eskudiruaren erabileraren kulturen eragin du, eta, gainera, zaildu egin du jatorri opakuko dirua bera erabiltzea balio handiko ondasunak eta zerbitzuak eskuratzean.

Azterlan batzuek (Montero Domínguez, 2013; Gómez Jiménez, 2013 edo Martín Rodríguez, 2021) beren erregulazioko gairik arazotsuenetako batzuei heldu diete, gutxi gorabehera, eta lan honen helburua berritasun garrantzitsu bati erantzutea izan da, berriro ere neurri horren gainean jarri baitu arreta, bereziki haren zehapen-araubideari dagokionez. Lehen aldiz, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak (aurrerantzean, EBJA) berriaz adierazi du estatu kide bateko eskudiruzko ordainketak mugatzeko araubidea Batasuneko ordenamendura egokitzen dela. Zehazki, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren 2021eko urriaren 6ko Epaian, ECOTEX Bulgaria, C-544/19 gaia.

..//..

PFEZren egoitzako obra berriko aitopenen kasu jakin batzuetan eskuratze-balioa zehaztea. Administrazio-doktrinaren eta jurisprudentziaren planteamenduak

D08

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

José Daniel Sánchez Manzano
Abokatu. Zerga-aholkularia

LABURPENA

Eskualdaketaren ondorioz azaleratutako ondare-irabazia edo -galera mailakatzeko orduan higiezinaren eskuratze-kostua zehaztea zaila den kasuak aztertzen ditu lan honek, eta PFEZren Legearen 35. artikulua literaltasuna puntualki berrinterpretatzea defendatzen du, manu horrek kontuan hartzen baitu erosketa-balio fiskala zehazteko ordaindutako kostu efektiboa (aldez aurretik kostu bidez eskuratuz gero), alboko gaiei eta printzipio orokorren proiektioari buruz emandako jurisprudentziaren argitan, kanporatutako errenta garbia behar bezala mailakatzeko. Bereziki, kasu batzuetan, eraikuntza autosustapenaren bidez eskuratu zen, eta zaila da obra gauzatzearen kostua egiaztatzea, administrazio-doktrinaren ikuspegia jurisprudentziarenarekin alderatuz.

El «dies a quo» de la prescripción en la responsabilidad solidaria y su interrupción

D09

Quincena fiscal, 22 zk., 2023

Carlos Romero Plaza
Madrilgo Urrutiko Unibertsitatea

LABURPENA

Gaur egungo esparruan, garrantzi handia du zerga-erantzukizunaren eremuan anbigotasun iraunkorrak, bai iraganean, bai gaur egun, subjektu erantzuleen zorrei aplikatu beharreko preskripzio-epea hasteko uneari dagokionez. Argitasun falta horrek zailtasun nabarmenak dakartza epe horren hasiera zehaztean eta, ondorioz, etenaldiaren eraginkortasunean. Gai horri dagokionez, erronka handia da preskripzioaren «dies a quo» kontzeptua eta preskripzioa noiz eteten den. Alderdi hori berez lotuta dago beharrezko administrazio-prozeduren hasierarekin, eta, beraz, berebiziko garrantzia du preskripzio-epeak mugatzerakoan. Artikulu honetan zehar, arau-azterketaz gain, esploratuko da nola interpretatzen duten kontzeptu hori bai Administrazioak bai auzitegiek berriki emandako epaietan, hala nola Auzitegi Gorenaren 2023ko uztailaren 18ko Epaietan eta Auzitegi Gorenaren 2023ko irailaren 15eko Epaietan. Espainiako zerga-erantzukizunaren eremuko preskripzioa sakon aztertuz eta «dies a quo» kontzeptua zorrotz zehaztuz, argi eta garbi azpimarratuko da erantzukizun-deklarazioaren eta administrazio-prozeduren garrantzia, eta irakurleei gai konplexu horren ñabarduretan murgiltzeko gonbita egingo zaie.